

Dette informasjonsskrivet forklarer hva ESBL er og hvilke konsekvenser det medfører for deg som pasient og pårørende.

Hva er ESBL-holdige bakterier?

ESBL er forkortelse for extended spectrum beta–laktamase, som er en egenskap bakteriene i tarmen kan få. Egenskapen gjør at bakteriene blir motstandsdyktige mot flere typer antibiotika. Fordi mange antibiotika ikke virker, kan det være vanskelig å behandle infeksjoner.

Hvordan får man ESBL-holdige bakterier?

ESBL-holdige bakterier blir skilt ut via avføring og kan av og til finnes på hud, i spytt og urin. Bakteriene kan også finnes i omgivelsene rundt en person som er smittet, for eksempel. nattbord, dørhåndtak, sengetøy baderoms inventar osv. Derfra kan de overføres til dem som berører dette. Smitten overføres som oftest via hendene til munnen, noen ganger gjennom mat og drikke. God håndhygiene og mathygiene er viktig for å unngå smitte. ESBL-holdige bakterier er vanligere utenfor Norden og innleggelse på sykehus i utlandet gir større risiko for å bli smittet.

Hva kan ESBL føre til?

ESBL lever somregel et fredelig liv i tarmen uten at man blir syk. Bakteriene kan forsvinne av seg selv, men det kan ta opp til flere år. Dersom bakterien forårsaker infeksjon er det urinveisinfeksjon som er vanligst.

Hvem er mest utsatt for å bli syke av ESBL-holdige bakterier?

Mennesker med alvorlig sykdom, nedsatt immunforsvar og som får antibiotika er mest utsatt. Derfor er det spesielt viktig å hindre smitte i sykehus.

Hvordan behandles ESBL?

Selv om mange antibiotika ikke virker, er det som regel mulig å finne medisiner til behandling av infeksjoner med ESBL. Men det finnes ingen effektiv behandling som fjerner bakteriene fra tarmen.

Hvilke tiltak er nødvendige?

På sykehuset må vi ta smittevernshensyn selv om du har hatt negative prøver. Det viktigste tiltaket for å hindre spredning av ESBL er grundig vask og spriting av hendene. Ved innleggelse i sykehus vil du vanligvis få enerom og eget toalett. Helsepersonell vil som regel bruke beskyttelsesutstyr som smittefrakk og hansker. Vanligvis må man oppholde seg på rommet under sykehusoppholdet og bruke sitt eget toalett. I noen tilfeller kan man gå ut av rommet etter avtale med personalet.

Ved polikliniske besøk er det viktig at man er

nøye med håndhygiene før man skal inn på poliklinikken og mens man er der. Hvis man må bruke toalettet må du gir beskjed til behandler slik at det kan iverksettes noen tiltak etter bruk. Behandler må i noen tilfeller ikke seg beskyttelsesutstyr.

Kan man få besøk når man er på sykehus?

Ja, men de må ta forhåndsregler for å unngå å bli smittet eller spre smitte til andre.

Besøkende skal kontakte personalet før de går inn på pasientrommet. De vil bli instruert i bruk av beskyttelsesutstyr og andre rutiner som skal hindre smittespredning.

Hva skal du gjøre når du kommer hjem?

Da skal du leve som normalt, men det er allikevel noen få ting du bør gjøre:

- Vask hendene ofte, spesielt godt etter toalettbesøk, før matlaging og måltider. Det gjelder andre medlemmer av husstanden også.
- Bruk egne håndklær og vaskekluter
- Vask undertøy, håndklær og sengetøy på minst 60° C, og ikke sammen med tøy til andre personer.

